

**การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยาง
กรณีศึกษา ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี**
**Cost and Performance Analysis of Rubber Plantation in the
Case of Tambol Pak lor, Khok Pho District, Pattani Province**

สุกฤษตา รักสุจริต* มานพ ทองไทย สันติ อารักษ์คุณากร และพยอม ทอบประโคน
Sukrita Ruksoodjarit*, Manop Thongthai, Santi Arukunakorn and Phayom Tobprakhon

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
เลขที่ 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
Faculty Management Sciences, Yala Rajabhat University
133 Tedsaban 3 Road Tambon Sateng Muang Yala 95000

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยางพารา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่าง 339 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการปลูกลูกยางและเปิดกรีดตั้งแต่ 5-10 ไร่ ใช้พันธุ์ยางพาราที่ปลูก RRIM600 จำหน่ายผลผลิตแบบยางกันถ้วย (ซียาง) โดยมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 6,330.93 บาทต่อไร่ ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 3,210.48 บาทต่อไร่ และส่วนของต้นทุนรวมโดยเฉลี่ย 9,541.41 บาทต่อไร่ ผลผลิตและผลตอบแทนจากการปลูกลูกยางพาราจะมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของน้ำยางสดและยางกันถ้วย(ซียาง) เท่ากับ 14,970.19 บาท และส่งผลให้มีกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 5,428.78 บาทต่อไร่ต่อปี ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนในการปลูกลูกยางพารา ผลผลิตน้ำยางสดในจำนวน 10 ไร่ ตลอดอายุของการปลูกลูกยางพารา 25 ปี จะมีระยะเวลาคืนทุน 11 ปี 2 เดือน 9 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 1,168,438.59 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 20.55 และอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน 2.13 เท่า ซึ่งเชื่อว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ยอมรับได้ และในส่วนของผลผลิตยางกันถ้วย(ซียาง) ในจำนวน 10 ไร่ จะมีระยะเวลาคืนทุน 14 ปี 1 เดือน 10 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 758,924.10 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 20.44 และอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน 1.74 เท่า ทั้งนี้เชื่อว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ยอมรับได้เช่นกัน เกษตรกรชาวสวนยางพารามีแนวคิดให้ภาครัฐ

* Corresponding Author. E-mail: management@yru.ac.th

เข้ามาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยเพื่อให้ลดต้นทุน รวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับเกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : ต้นทุน ผลประกอบการ เกษตรกรชาวสวนยาง

Abstract

This study, cost and performance analysis of rubber plantation in the case of Tambol Pak lor, Khok Pho District, Pattani Province, aims to survey research the cost and performance in rubber plantation. The study is considered empirical research which applied 339 cases. The result, the plantation sizes were about 5-10 Rai (counting only tapping rubber tree). The rubber tree type was RRIM600. With respect to natural rubber scrap production system. The average variable cost for rubber plantation about 6,330.93 bath per Rai (1 rai = 3.9 acres); on the other hand, the fixed cost was 3,210.48 bath per Rai and total average cost 9,541.41 bath per Rai. According to production and return of rubber plantation, the average revenue from two products, which are fresh rubber milk and rubber scrap, was about 14,970.19 bath and average profit about 5,428.78 per Rai per year. With respect to return analysis, for 10 Rai of plantation size, over 25 years of rubber. For is fresh latex product the payback time period was 11 years 2 months 9 days, the net present value was 1,168,438.59 bath and finally internal rate of return was 20.55% and benefit-Cost Ratio: B/C Ratio was 2.13 fold. As a result, this project is acceptable. And for is rubber cup lumps the payback time period was 14 years 1 months 10 days, the net present value was 758,924.10 bath and finally internal rate of return was 20.44% and benefit-Cost Ratio: B/C Ratio was 1.74 fold. As a result, also this project is acceptable. The farmer request government subsidy in term of knowledge and know how about fertilizer. Furthermore part time job for farmer is still needed in order to sustain revenue of the household.

Keywords: Cost, Performance, The rubber plantation

บทนำ

ตั้งแต่ปี 2547 ยางพารามีแนวโน้มการขยายตัวทั้งในเรื่องการเพาะปลูกและผลผลิตซึ่งผลผลิตมีระดับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.09 สำหรับการขยายตัวดังกล่าวเป็นผลมาจากราคายางที่สูงขึ้น จึงเป็นสาเหตุจูงใจให้การเพาะปลูกยางพาราขยายเนื้อที่เพิ่มขึ้นโดยประเทศผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลกมี 3 ประเทศ คือ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย (Cooperative Auditing Department, 2015) ในปี 2556 นั้น เนื้อที่ปลูกยางพาราโดยรวมของโลกประมาณ 45.64 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.06 โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีเนื้อที่ในการปลูกยางพารามากที่สุดในโลก ซึ่งมีเนื้อที่เพาะปลูกประมาณ 21.73 ล้านไร่ รองลงมาคือประเทศไทย มีเนื้อที่ในการปลูกยางพาราประมาณ 17.58 ล้านไร่ และประเทศมาเลเซียมีเนื้อที่เพาะปลูกประมาณ 6.33 ล้านไร่ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาที่ผลผลิตของยางพาราในปี 2556 ประเทศไทยมีผลผลิตจากยางพารามากที่สุด โดยมีผลผลิตประมาณ 3.78 ล้านตัน ภายใต้การปลูกและการผลิตดังกล่าวนี้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2556 นั้น ประเทศจีน มีความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.38 ต่อปี กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป มีความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.43 ต่อปี สหรัฐอเมริกา มีความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.30 ต่อปี และประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.47 ต่อปี ยางพาราจึงกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยและการประกอบอาชีพเกษตรกรยางพาราถือเป็นอาชีพที่สำคัญกับประชากรในประเทศ นอกจากนี้ระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย มีการเพาะปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามภาคใต้ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกยางพารามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63 ของประเทศ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ารายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรยางพารามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเกษตรกรในภาคใต้

จังหวัดปัตตานีเป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งโครงสร้างเศรษฐกิจยังพึ่งพาภาคเกษตรเป็นสำคัญ ในปี พ.ศ. 2549 ภาคเกษตรสามารถสร้างรายได้ให้จังหวัดเป็นเงิน 17,051 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.29 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)(Office of the National Economic and Social Development Board, 2008) สำหรับบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล ประกอบอาชีพทำการประมง ทำนา ทำตาลโตนดและสวนมะพร้าว ส่วนบริเวณที่ดอน ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้และยางพาราเป็นสำคัญ (Pattani Provincial Office, 2006) และพื้นที่ในการเพาะปลูกยางพาราในส่วนจังหวัดปัตตานีนั้น มีจำนวน 378,837 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.72 ของพื้นที่เพาะปลูกในภาคใต้ และมีจำนวนเกษตรกร 36,668 ครัวเรือน (Office of Agricultural Extension and Development Region 5 Songkhla, 2014)

ปี 2555 หลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ลูกลามไปทั่วโลก โดยมีการชะลอตัวในการนำเข้ายางพาราของประเทศที่สำคัญลดลงถึงร้อยละ 0.93 เมื่อเทียบกับปี 2557 กับปี 2556 (Rubber research institute, Rubber authority of Thailand, 2015)

ส่งผลให้ราคายางพารามีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง เป็นปัญหาที่สำคัญที่ยังไม่สามารถแก้ไขให้เบ็ดเสร็จได้และมีผลกระทบต่อการค้าขายของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อันเนื่องมาจากราคายางพาราในปี 2558 ลดลงถึงร้อยละ 15.30 เมื่อเทียบกับปีก่อน (Bank of Thailand, 2015) แต่ในส่วนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือต้นทุนในการเพาะปลูกไม่มีการปรับลดตามราคายางพาราประเด็นคำถามคือ เมื่อราคายางลดลง ต้นทุนการผลิตที่แท้จริงของเกษตรกรในปัจจุบันเป็นเท่าไร? คู่ทุนหรือไม่ ต้นทุนใดในการผลิตมีสัดส่วนที่สูง และจะลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรอย่างไรภายใต้ภาวะราคายางพาราตกต่ำ ดังนั้นแนวคิดการประเมินต้นทุนยางพาราจึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราในการประเมินสถานการณ์การผลิตของตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตได้ และสามารถเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น และจากที่คณะผู้วิจัยได้มีแนวคิดทำการศึกษาต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ตำบลปากถ่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ได้ทำการศึกษาแนวคิด รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมจากนักวิชาการแต่ละท่านที่ได้ศึกษาไว้ในแต่ละพื้นที่ อาทิเช่น ผลการศึกษาของ Panpinij (2008) ที่พบว่า ต้นทุนการผลิตของผู้ปลูกยางพาราขนาดเล็กจะมีต้นทุนรวมน้อยกว่าเล็กน้อยมากถ้าเทียบกับผู้ปลูกยางพาราขนาดกลาง ในช่วงระยะกรีดยางเก็บน้ำยางจะมีต้นทุนที่สูงกว่าระยะก่อนกรีดยาง มีระยะเวลาในการคืนทุน 10 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการเป็นบวกและให้อัตราผลตอบแทนจากโครงการร้อยละ 25 (Srilawong, 2008) ความรู้พื้นฐานในการผลิตและการตลาดของเกษตรกรยางพารายังไม่มากนักจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาบ้างในระหว่างการดำเนินการ (Wannachat et al., 2012) ในส่วนของ Phakhrueang & Tewin (2011) ที่กล่าวว่าทางภาคเหนือมีต้นทุนค่อนข้างต่ำ เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ที่ได้รับสูงมาก ซึ่งมีความได้เปรียบจากสภาพอากาศที่ไม่มีปัญหาฝนตกชุก จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยางพารา พื้นที่ตำบลปากถ่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อให้ทราบต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยางพารา สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาถึงวิธีการลดต้นทุนในการผลิต อีกทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกลยุทธ์พัฒนาผลผลิตให้มีปริมาณมากขึ้นหรือมีต้นทุนที่ลดลงได้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการสร้างรากฐานที่ดีในการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง ส่งผลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนภายใต้ปัญหาภาวะราคายางที่ลดลงในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาต้นทุนและผลประกอบการของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลปากถ่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาที่ได้ศึกษา ข้อมูลทั่วไปในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย จำนวนพื้นที่สวนยางพารา อายุของสวนยาง ลักษณะผลผลิตยางพารา และความรู้ในการกรีดยางพารา รวมถึงต้นทุนของผลผลิต และผลประกอบการที่ได้รับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างได้มีการจัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ณ ปัจจุบัน จำนวน 553 ราย ซึ่งแบ่งเป็นเจ้าของสวน มีจำนวน 374 ราย และคนกรีดยาง 179 ราย (Office of the Rubber Replanting Aid Fund Khok Pho district, 2016) ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้กลุ่มที่เป็นเจ้าของสวนทั้งหมด ซึ่งเห็นว่าสามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วนมากกว่ากลุ่มคนกรีดยาง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 339 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.64 สำหรับการดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยใช้วิธีการยืนยันในการศึกษาทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยาง ที่มีประสบการณ์จากเป็นเกษตรกรด้านการปลูกยางพารา และมีพื้นที่ในการปลูกยางพาราตั้งแต่ 10 ไร่ ขึ้นไป เป็นจำนวน 3 คน ซึ่งทำให้ได้แบบสอบถามโดยมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของการประกอบการสวนยางพารา ประกอบด้วย จำนวนเนื้อที่สวนยางพารา อายุของสวนยางพารา ลักษณะของผลผลิตยางพารา ความรู้ในการกรีดยางพารา ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ต้นทุนเกี่ยวกับที่ดิน ต้นทุนในการเพาะปลูก ต้นทุนในการกรีดยาง ต้นทุนในการแปรรูปผลผลิต ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ของเกษตรกร โดยแสดงรายละเอียดของรายได้จากการกรีดยางต่อไร่ แยกตามประเภทของผลผลิต และส่วนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการลดต้นทุนเพิ่มเติมตามลำดับ มีลักษณะที่มีข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open end) ได้มีการหาคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วปรับปรุงแก้ไขพร้อมนำไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน Srisaart, 2002 อ้างถึงใน Wutthiwong, 2015) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92 ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ตลอดจนในการวิเคราะห์โครงการโดยวิธีมูลค่าปัจจุบันของโครงการ (Net Present Value: NPV) อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C Ratio) วิธีระยะเวลาดำเนินการ (Payback Period: PB) และวิธีอัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) (Toart et al., 2015)

ผล

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรชาวสวนยาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 64.01 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 50.15 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ร้อยละ 41.59 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกรชาวสวนยางร้อยละ 100 อาชีพรอง ร้อยละ 84.66 มีพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด 2,527.50 ไร่ ส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการปลูกยางในช่วง 5-10 ไร่ ร้อยละ 48.08 มีพื้นที่ปลูกยางที่กรี๊ดทั้งหมด 2,450 ไร่ ส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการปลูกยางในช่วง 5-10 ไร่ ร้อยละ 47.79 ใช้พันธุ์ยาง RRIM600 ร้อยละ 99.12 มีจำนวนต้นยางที่ปลูกทั้งสิ้น 175,520 ต้น ส่วนใหญ่มีจำนวนต้นยางที่ปลูกทั้งหมดอยู่ในช่วง 350-700 ต้น สัดส่วนร้อยละ 47.79 จำนวนต้นยางที่เปิดกรี๊ด 167,595 ต้น ส่วนใหญ่มีจำนวนต้นยางที่ปลูกทั้งหมดอยู่ในช่วง 350-700 ต้น ร้อยละ 47.20 อายุของยางพาราที่เปิดกรี๊ดในช่วง 7-10 ปี ส่วนใหญ่มีการจำหน่ายผลผลิตของน้ำยางแบบยางกันถ้วย (ซียาง) ร้อยละ 92.63 ใช้หน้ากรกรีดยางแบบครึ่งลำต้น ร้อยละ 47.49 และใช้ระบบการกรีดยางแบบหัววันเว้นวันคิดเป็นร้อยละ 35.99

ในส่วนของคุณข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการปลูกยางพารา ประกอบด้วย การลงทุนด้านที่ดิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีต้นทุนด้านที่ดินเนื่องจากเป็นเจ้าของที่ดินโดยได้รับจากมรดก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 96.76 และมีต้นทุนในการซื้อที่ดินมีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.24 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 80,261.97 บาท ดังนั้นต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ต้นทุนผันแปร โดยเฉลี่ย 6,330.93 บาทต่อไร่ ซึ่งได้แก่ 1) ต้นทุนด้านการเพาะ (ปลูกก่อนการเปิดกรี๊ด) เช่น การเตรียมดิน การลงปลูกยาง และการบำรุงรักษา และ 2) ต้นทุนในการกรีดยาง เช่น ต้นทุนเริ่มต้น และต้นทุนในการแปรรูปยางพารา ต้นทุนคงที่โดยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 3,210.48 บาท ซึ่งได้แก่ ต้นทุนด้านที่ดิน ดังนั้นมีต้นทุนรวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,541.41 บาทต่อไร่ และสามารถอธิบายรายละเอียดต้นทุนโดยเฉลี่ยแต่ละช่วงปี ดังนี้ ต้นทุนรวมในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 6,597.06 บาทต่อไร่ ในช่วงปีที่ 2-6 เท่ากับ 5,185.59 บาทต่อไร่ (ช่วงระยะก่อนกรีดยาง) ในช่วงปีที่ 7 เท่ากับ 6,154.83 บาทต่อไร่ และในช่วงปีที่ 8-25 เท่ากับ 5,185.59 บาทต่อไร่ (ช่วงระยะกรีดยาง)

ในด้านผลตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำยางสดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี เท่ากับ 16,488.81 บาท และมีพื้นที่ที่เปิดกรี๊ด เท่ากับ 192.50 ไร่ ดังนั้นจะเกิดรายได้จากการจำหน่ายน้ำยางสดทั้งสิ้น เท่ากับ 3,174,095.93 บาท และการจำหน่ายยางกันถ้วย (ซียาง) รายได้เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี เท่ากับ 14,840.70 บาท ในพื้นที่ที่เปิดกรี๊ด เท่ากับ 2,257.50 ไร่ ดังนั้นจะเกิดรายได้จากการจำหน่ายยางกันถ้วย (ซียาง) ทั้งหมดเท่ากับ 33,502,880.25 บาท และเมื่อถัวเฉลี่ยรายได้ที่เกิดขึ้นของการจำหน่ายผลผลิตทั้ง 2 ชนิดคิดต่อไร่ต่อปี เท่ากับ 14,970.19 บาท จะส่งผลให้มีกำไรเฉลี่ย เท่ากับ 5,428.78 บาทต่อไร่ต่อปี

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน ได้มีการประมาณการรายได้ตลอดอายุของการปลูกยางพารา 25 ปี จำนวน 10 ไร่ ผลผลิตกัณฑ์น้ำยางสด มีปริมาณการผลิตทั้งหมดจำนวน 129,992.20 กิโลกรัม และยางกันถ้วย (ซียาง) จำนวน 194,220.00 กิโลกรัม จำหน่ายในราคาโดยเฉลี่ย 33.16 บาท และ 14.80 บาทต่อกิโลกรัมตามลำดับ มีรายได้จากการจำหน่ายน้ำยางสด เท่ากับ 4,310,541.35 บาท รายได้จากการจำหน่ายยางกันถ้วย (ซียาง) เท่ากับ 2,874,456.00 บาท พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ในส่วนของการจำหน่ายผลผลิตน้ำยางสด เท่ากับ 1,168,438.59 บาท และผลผลิตยางกันถ้วย (ซียาง) เท่ากับ 758,924.10 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวกและมีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return: IRR) ของผลผลิตน้ำยางสดเท่ากับร้อยละ 20.55 และผลผลิตยางกันถ้วย (ซียาง) เท่ากับ 20.44 % ซึ่งมากกว่าอัตราที่อัตราคิดลด (Discount rate) ร้อยละ 8 (Bank of Thailand, 2016) ด้วยส่วนของอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C Ratio) ของการจำหน่ายผลผลิตน้ำยางสด เท่ากับ 2.13 เท่า และผลผลิตยางกันถ้วย เท่ากับ 1.74 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 นั้น เป็นโครงการที่ดีควรที่จะลงทุน อีกทั้งมีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) ผลผลิตน้ำยางสด เท่ากับ 11 ปี 2 เดือน 9 วัน และผลผลิตยางกันถ้วย (ซียาง) เท่ากับ 14 ปี 1 เดือน 10 วัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของเกษตรกรชาวสวนยางกรณีศึกษา ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีผลตอบแทนในการลงทุนโครงการปลูกสวนยางพาราในพื้นที่ดังกล่าว โครงการปีที่ 0 ถึงปีที่ 25 ในการปลูกสวนยางพารา 10 ไร่ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ในการวิเคราะห์การลงทุน พบว่า การจำหน่ายผลผลิตน้ำยางสดและยางกันถ้วย (ซียาง) มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount rate) ร้อยละ 8 (Bank of Thailand, 2016) เท่ากับ 1,168,438.59 บาท และ 758,924.10 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) เท่ากับร้อยละ 20.55 และร้อยละ 20.44 อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C Ratio) เท่ากับ 2.13 เท่า และ 1.74 เท่า อีกทั้งมีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) เท่ากับ 11 ปี 2 เดือน 9 วัน และ 14 ปี 1 เดือน 10 วัน ตามลำดับ อาจสรุปได้ว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิตั้งแต่ต้นปีแรกกล่าวคือมีผลตอบแทนที่ดี มีระยะเวลาคืนทุนที่เหมาะสมแสดงถึงการมีผลประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีต้นทุนที่เกิดขึ้นในการผลิตมีทั้งสิ้น 3 ประเภท ประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Srilawong (2008) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพารา :

กรณีศึกษา อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ที่พบว่า รายได้จากการทำสวนยางเฉลี่ยเท่ากับ 17,940.28 บาทต่อไร่ต่อปี ระยะเวลาในการคืนทุนจากการปลูกยางพาราเท่ากับ 10 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ ณ อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำร้อยละ 8 ร้อยละ 10 และร้อยละ 22 เป็นบวก อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เท่ากับร้อยละ 25 อีกทั้งสอดคล้องกับ Sriwarin & Sukkhua (2008) ที่ศึกษาต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการปลูกยางพารา โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเหนือเหนือ และภาคเหนือ พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่าเท่ากับ 138,298 บาท อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.08 และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เท่ากับ 9.20 ระยะเวลาคืนทุนของการปลูกยางอยู่ที่ 13.37 ปี ผลการวิเคราะห์ทางการเงินดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการทำสวนยางเป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในการลงทุน รวมถึงสอดคล้องกับ Chanthawong (2015) ศึกษาสมการการผลิตต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราของเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเกษตรกรพื้นที่ปลูกยางพาราน้อยกว่า 10 ไร่ มีค่าเท่ากับ 3.04 เกษตรกรพื้นที่ปลูกยางพาราระหว่าง 10-20 ไร่ มีค่าเท่ากับ 3.04 และเกษตรกรพื้นที่ปลูกยางพารามากกว่า 20 ไร่ มีค่าเท่ากับ 3.12 ส่วนอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการพื้นที่ปลูกยางพาราน้อยกว่า 10 ไร่ เท่ากับร้อยละ 23.83 พื้นที่ปลูกยางพาราระหว่าง 10 -20 ไร่ เท่ากับร้อยละ 23.84 และพื้นที่ปลูกยางพารามากกว่า 20 ไร่ เท่ากับร้อยละ 24 แสดงให้เห็นถึงผลการวิจัยของในแต่ละพื้นที่ที่มีความสอดคล้อง ในการปลูกยางพาราเป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนจากการลงทุนได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าจะมีระยะเวลาคืนทุนที่ค่อนข้างนาน แต่อย่างไรก็ตามยางพารามีอายุในการกรีดยางได้สูงสุดถึง 25 ปี

สรุป

ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด 2,527.50 ไร่ มียางที่กรีดยางทั้งหมด 2,450 ไร่ ต้นทุนรวมโดยเฉลี่ย 9,541.41 บาท รายได้ถั่วเฉลี่ย 14,970.19 บาทต่อไร่ต่อปี จะส่งผลให้มีกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 5,428.78 บาทต่อไร่ต่อปี และจากการประเมินโครงการ แสดงให้เห็นถึงควรที่จะพิจารณาขอรับการลงทุนปลูกสวนยางพาราในพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถที่จะจำหน่ายได้ทั้งผลผลิตน้ำยางสดและยางก้นถ้วย (ชี่ยาง) แต่ถ้าหากเกษตรกรชาวสวนยางต้องการผลตอบแทนที่ดีกว่าควรเลือกที่จะจำหน่ายแบบน้ำยางสด เนื่องจากมีระยะเวลาคืนทุนที่เร็วกว่า มีอัตราผลตอบแทนภายในที่สูงกว่า รวมถึงอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนที่สูงกว่าและมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่มากกว่าในการจำหน่ายผลผลิตยางก้นถ้วย (ชี่ยาง) แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรควรหันมาทำการเกษตรยางพาราที่หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีต่าง ๆ ทั้งปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เพื่อเป็นการลดต้นทุน อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐที่จะดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ในส่วนของท้องถิ่น โดยการส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต

จำนวนเงินทุนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Wutthiwong, 2015) เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณบำรุงการศึกษา ประจำปี 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

เอกสารอ้างอิง

- Bank of Thailand. (2015). *Rubber Situation in 2015 and 2016 trend* [Online]. Retrieved June 6, 2016, from: www.bot.or.th/ResearchPaper.pdf. (in Thai)
- Bank of Thailand. (2016). *Interest rate* [Online]. Retrieved February 19, 2016, from: https://www.bot.or.th/thai/statistics/financialmarkets/interestrates/_layouts/application/interest_rate/in_rate.aspx#. (in Thai)
- Chanthawong, A. (2015). Production Function, Cost and Benefit of Hevea Brasiliensis Farming in Surat Thani. *Songklanakarin E-Journal of Social Sciences & Humanities*, 21(1), 223-245. (in Thai)
- Cooperative Auditing Department. (2015). *Rubber price slump and how should rubber co-operative adapt?* [Online]. Retrieved January 20, 2015, from: http://www.cad.go.th/ewt_news.php?nid=17194. (in Thai)
- Office of Agricultural Extension and Development Region 5 Songkhla. (2014). *The MRCF operation system for agricultural extension* [Online]. Retrieved June 6, 2016, from: www.sdoae.doe.go.th/mrcf27/MRCF_pattani_rubber.pdf. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2008). *Gross Regional and Provincial Products*. [Online]. Retrieved January 20, 2015, from: www.Nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=96. (in Thai)
- Office of the Rubber Replanting Aid Fund Khok Pho district. (2016). *Agricultural information for rubber plantation*. [Letter]. Office of the rector, Yala Rajabhat University. February 2, 2016. (in Thai)
- Panpinij, S. (2008). *A Study of Rubber Sheet Producing Business Potential in Lampang Province*. Independent Study, Master of Economics. Chiang Mai University. (in Thai)

- Pattani Provincial Office. (2006). *The Pattani database 2005* [Online]. Retrieved January 20, 2015, from: http://poc.pattani.go.th/browse_report.php. (in Thai)
- Phakhrueang, A. & Tewin, T. (2011). *The rubber production in Thung Kluy sub-district, Phayao and the role of the sub-district administrative organization*. Thai Universities for Healthy Public Policy, Thai Health Promotion Foundation. Phayao: Faculty of Management and Information Science, University of Payao. (in Thai)
- Rubber research institute, Rubber authority of Thailand. (2015). *Rubber statistics* [Online]. Retrieved June 6, 2016, from: www.rubberthai.com/statistic/stat_index.htm. (in Thai)
- Toart, R., Jewsawat, R., Satjanant, S., Chanjareanchai, K., Vanaset, A., Pinitjitrasmut, M., et al. (2015). *Project Analysis and Planning*. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Sriwarin, P. & Sukkhua, J. (2008). *Cost and Benefit of Hevea Brasiliensis Farming*. Rubber Research Institute. Department of Agriculture [Online]. Retrieved February 25, 2015. from: www.doa.go.th/doaresearch/files/1095_2551.pdf. (in Thai)
- Srilawong, O. (2008). *Analysis of Cost and Return on Para Rubber Tree Plant: Case Study Amphoe Waritchaphum Sakon Nakhon Province*. Independent Study, Master of Business Administration in Accounting. Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)
- Srisaart, B. (2002). *Introduction to research*. (Edition,7). Bangkok: Suwiriyaart.
- Wannachat, K., Yotakhong, S. & Keowan, B. (2012). Para Rubber Production and Marketing by Farmers in Song Dao District of Sakon Nakorn Province. *The 2nd STOU Graduate Research Conference*. September 4-5, 2012. Bangkok: Sukhothai Kingdom Thammattirat University. (in Thai)
- Wutthiwong, V. (2015). The Understanding of the Sufficiency Economy Philosophy for Implementation in the Local Community: A Case Study of Household Leaders at Sai khaw Sub - District, Koh Phow District, Pattani Province. *Journal of Yala Rajabhat University*, 10(2), 59-74. (in Thai)